

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 13 maja 2020 r.

I.dz. 220/KRIA/2020/w

Pani
Jadwiga Emilewicz
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju

Szanowna Pani Premier,

Nawiązując do pisma dotyczącego cyfryzacji procesu inwestycyjnego, Krajowa Rada Izby Architektów RP przedstawia poniżej propozycje rozwiązań, które – w przekonaniu środowiska architektów – mogłyby zostać wdrożone w ramach szeroko rozumianej reformy prawa budowlanego.

Propozycje te wpisują się w przedstawiany przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej plan długofalowej walki ze skutkami pandemii oraz rozwiązania zawarte m.in. w ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (tzw. Tarcza 2.0.), takie jak możliwość zapewnienia stronie udostępniania akt sprawy lub poszczególnych dokumentów również za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 15zzzzzn). Dodatkowe ułatwienie w procesie cyfryzacji stanowić będzie nowelizacja ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, która wejdzie w życie 19 września tego roku, ograniczająca zakres dokumentacji składanej do organów administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Niezależnie od wyjątkowej sytuacji spowodowanej stanem zagrożenia epidemicznego prowokującej do cyfryzacji procesu inwestycyjnego, warto zauważyć, że tradycyjny proces drukowania, oprawy, opatrzenia ręcznymi podpisami i pieczęciami dokumentacji przez projektantów i rzeczoznawców, złożenie w stosownym urzędzie a następnie weryfikacja tej zawartości przez organy administracji to w rezultacie ogromny nakład pracy, generującej znaczące koszty, chociaż nie mający żadnego wpływu na wartość merytoryczną projektu, a w konsekwencji na jakość inwestycji i ład przestrzenny.

Dostępne już dzisiaj technologie umożliwiają ułatwienie zarówno procesu składania dokumentacji do pozwolenia na budowę czy decyzji o warunkach zabudowy jak i uzyskiwania stosownych decyzji w wersji cyfrowej. Od lat funkcjonuje platforma ePUAP, przez którą można złożyć rozmaite urzędowe wnioski i dokumenty. Niestety, wnioski o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę czy decyzji o warunkach zabudowy są z tej możliwości dotychczas wykluczone. Projektanci, oszczędzając czas i pieniądze a także ograniczając konieczność osobistego kontaktu (przede wszystkim w czasie epidemii), mogliby przygotować dokumentację projektową w formie podpisanych plików cyfrowych (najlepiej w formacie PDF) i składać w urzędzie projekty za pośrednictwem platformy ePUAP. Taka procedura, nieporównywalnie szybsza i tańsza, gwarantuje także skuteczny podpis całego kompletu dokumentów, bez konieczności ich żmudnej weryfikacji (strona po stronie) przez urzędników. Dzięki

elektronicznym podpisem składanym przez projektantów czy rzeczoznawców kontrola czy projekt został sporządzony przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia będzie mogła się odbywać w sposób automatyczny. Ponadto, za pomocą środków komunikacji elektronicznej i platformy ePUAP, strony postępowania mogłyby zapoznawać się z materiałem dowodowym, wносить uwagi do sprawy i prowadzić bieżącą korespondencję z urzędem. Choć możliwość taka została wprowadzona w przepisach tzw. „tarczy antykryzysowej 2.0.”, to jej praktyczne stosowanie przez urzędy – jak wynika z informacji przedstawianych KRIA RP przez okręgowe izby architektów – jest bardzo ograniczona.

W ocenie KRIA RP priorytetowe zmiany w przepisach prawa oraz praktyce organów administracji architektoniczno-budowlanej powinny dotyczyć **cyfryzacji procedur administracyjnych związanych z prowadzeniem procesu inwestycyjnego poprzez:**

- 1. Składanie wniosków oraz dokumentacji projektowej w wersji cyfrowej, opatrzonej podpisem elektronicznym za pomocą serwisu ePUAP**
- 2. Umożliwienie podpisywania dokumentacji projektowej w formie plików .pdf np. za pomocą serwisu ePUAP (obecnie po podpisie serwis zwraca pliki .xml), zniesienie limitu 10 MB na wielkość pliku, wprowadzenie „znaku wodnego” umieszczanego na dokumentacji**
- 3. Wprowadzenie możliwości opatrzenia całego projektu (wszystkich elementów składowych w tym rysunków i opisów wykonanych przez danego projektanta) jednym podpisem zawierającym informację o rodzaju uprawnień: (architektoniczne, konstrukcyjne, instalacji sanitarnych itp.), informację o zakresie uprawnień – pełne lub ograniczone, oraz numerze przynależności do izby itp. Na podobnej zasadzie podpisy powinni móc składać rzeczoznawcy p.poż, sanepid, BHP oraz osoby posiadające uprawnienia do sporządzania projektów technologicznych.**
- 4. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w kontaktach urzędu z inwestorem, projektantem oraz innymi stronami postępowania za pomocą serwisu ePUAP,**
- 5. Udostępnianie materiału dowodowego stronom postępowania w formie elektronicznej, np. poprzez gromadzenie go na platformie elektronicznej urzędu organu aa-b a następnie umożliwienie stronom „otwarcia” folderów z całym materiałem dowodowym w danej sprawie za pomocą odpowiednio wygenerowanych haseł. Dodatkową korzyścią w tym przypadku będzie możliwość automatycznego archiwizowania akt sprawy w formie elektronicznej.**
- 6. Wprowadzenie możliwości komunikacji za pomocą środków elektronicznych z wszelkimi instytucjami i urzędami, w zakresie niezbędnym do przygotowania dokumentacji i złożenia wniosku o pozwolenie na budowę oraz zgłoszenia robót budowlanych.**

Jednocześnie sugerujemy podjęcie dodatkowych działań wspomagających i monitorujących przebieg procesu elektronicznej zakładając, że procedury prowadzone elektronicznie mogą funkcjonować równoległe z dotychczasowymi procedurami. Do tych działań powinno należeć:

- 1. Wprowadzenie monitoringu faktycznego stosowania elektronicznej ścieżki postępowania administracyjnego przez urzędy administracji architektoniczno-budowlanej, celem jego usprawnienia i jak najszybszego wdrażania.**
- 2. Stworzenia lub dostosowania istniejących już narzędzi technologicznych do zabezpieczenia praw autorskich twórców, utworów zawartych w dokumentacji projektowej, poprzez techniczne zabezpieczenie przed bezprawnym wykorzystywaniem.**
- 3. Opracowanie publikacji i materiałów edukacyjnych w zakresie cyfryzacji sektora budowlanego, uwzględnienie tej tematyki w programach nauczania średnich i wyższych uczelni technicznych, wdrożenie systemu szkoleń w organach administracji publicznej w celu**

zwiększanie powszechnej świadomości dotyczącej możliwości i zalet wykorzystania współczesnych technologii informatycznych.

Wydaje się, że pożądanym rozwiązaniem przy wdrażaniu cyfrowych postępowań administracyjnych, byłoby przeprowadzenie programu pilotażowego procedur elektronicznych w jednym ze starostw. Pozwoliłoby to na wychwycenie „wąskich gardeł”, błędów, czy ślepych uliczek proceduralnych na małej dającej się kontrolować liczbie wniosków. Jako Izba Architektów RP deklarujemy pomoc w przeprowadzeniu programu pilotażowego.

Deklarujemy również wsparcie dla serwisu ePUAP w wymianie niezbędnych informacji na temat osób posiadających odpowiednie uprawnienia architektoniczne.

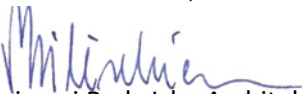
Dzięki elektroniczacji procedur dane Rejestru Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń w sprawach budowlanych prowadzonych przez GUNB, a obecnie ręcznie wprowadzanych przez pracowników Starostw Powiatowych, będą mogły być generowane automatycznie. Raporty te nie będą również zawierać błędów jakie obecnie zawiera część wpisów.

Przy rozpatrywaniu całego zagadnienia warto nadmienić, że nowelizacja ustawy Prawo budowlane, umożliwiająca składanie dokumentacji projektowej do pozwolenia na budowę w ograniczonym zakresie mająca wejść w życie 19 września 2020 r., jest idealną okazją do uruchomienia nowych elektronicznych procedur w skali całego kraju. Przedstawienie do zatwierdzenia jedynie projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego wraz z uruchomieniem obiegu wszelkich niezbędnych dokumentów za pomocą platformy ePUAP znacznie przyspieszy postępowanie administracyjne, a co za tym idzie realizację inwestycji. Połączenie tych rozwiązań skróci czas pracy i obniży nie tylko koszty inwestora, ale również urzędu. W obliczu przedstawionych argumentów jesteśmy przekonani o konieczności uwzględnienia w pracach legislacyjnych nad nowym rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego działu dotyczącego warunków przygotowania projektu budowlanego w postaci wersji elektronicznej.

Podsumowując należy podkreślić, że przyjmowane aktualnie narzędzia prawne, zmierzające do cyfryzacji procesu inwestycyjnego, powinny stanowić nie tylko „rozwiązania doraźne” na czas kryzysu (gdyż zapewne nie uda się ich wdrożyć w czasie pandemii), ale znaleźć swoje miejsce w systemie prawa inwestycyjnego na stałe. Krajowa Rada Izby Architektów RP deklaruje wsparcie merytoryczne na każdym etapie (zarówno legislacyjnym, logistycznym jak i praktycznym) wdrażania cyfryzacji procesu inwestycyjnego.

Z poważaniem,

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Dominik Banaszak, Architekt IARP

Skarbnik Krajowej Rady Izby Architektów RP
Przewodniczący Zespołu ds. BIM przy KRIA